

1.8. ANDALUSIA

per Joan Ramon SOLÉ I DURANY

Pel que fa a aquesta Comunitat autònoma, cal esmentar la Llei 8/1987, de 9 de desembre (BOE núm. 14, de 16 de gener de 1988), de creació de l'empresa pública de la Ràdio i Televisió d'Andalusia i de regulació dels serveis de Radiodifusió i Televisió gestionats per la Junta d'Andalusia, ja que el seu article 2 diu que l'activitat d'aquesta Ràdio i Televisió s'inspirarà en els principis següents: «(...) f) La promoció dels valors històrics, culturals, educatius i *lingüístics* del poble andalús en tota la seva riquesa i varietat».

I.9. LEGISLACIÓ INTERNACIONAL

per Montserrat SOLÉ I SAN MILLAN

Resolució del Parlament europeu sobre les llengües i cultures de les minories

Inicialment el Parlament europeu era el clàssic fòrum internacional inoperant amb un poder limitat a l'opinió i el control de la Comissió. Avui, si bé no gaudeix encara de les atribucions dels parlaments estatals (no té el poder legislatiu), les seves facultats i pes polític s'han vist fortament incrementats. Les seves competències es poden resumir en un poder de control, un poder consultiu i un poder financer. El poder consultiu té una doble vessant clarament diferenciada:

- En determinats supòsits els Tractats estableixen l'obligació que, quan el Consell rebí una proposta de la Comissió, la trameti al Parlament per a consulta, sense que el dictamen sigui, però, vinculant.
- Debat de qüestions diverses, en principi relacionades amb les Comunitats, que va seguit de resolucions sense força vinculant. Malgrat que aquestes resolucions no són vinculants per als Estats membres, permeten fer-se ressò de l'estat d'opinió dels europeus en qüestions candents i importants i creen un lligam que, en certa forma, obliga els Estats a actuar i prendre mesures en la línia assenyalada en la resolució respectiva.

En aquest sentit cal considerar la Resolució que es publica a continuació. Després de successives propostes presentades per diferents diputats, el Parlament europeu va aprovar la «Resolució sobre les llengües i cultures de les minories regionals i ètniques a la Comunitat Europea», en la qual

es marquen unes pautes que han de servir per a desenvolupar un ordenament jurídic que respecti els drets de les llengües i cultures minoritàries. L'esmentada Resolució va ésser publicada en el DOCE de 30 de novembre de 1987. En un moment en què han estat preses diverses iniciatives i s'han dut a terme actuacions en defensa d'aquests drets (destaquem per la seva importància l'aprovació de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries, el dia 4 d'octubre de 1988, per part del ple de l'Assemblea parlamentària del Consell d'Europa), és desitjable que aquesta resolució no quedi únicament en una declaració de «bones intencions», sinó que tingui una aplicació real i pràctica en els Estats membres.

Resolució sobre les llengües i cultures de les minories regionals i ètniques a la Comunitat (DOCE núm. C318/160, de 30 de novembre de 1987).

EL PARLAMENT EUROPEU

— Vista la proposta de resolució del Sr. Columbu i altres sobre els drets lingüístics al Nord de Catalunya (doc. 2-1259/84).

— Vista la proposta de resolució del Sr. Kuijpers i Vandemeulebroucke sobre la protecció i el foment de les llengües i cultures regionals a la Comunitat (doc. B2-76/85).

— Vista la proposta de resolució del Sr. Rossetti i altres sobre el reconeixement dels drets de les minories i el foment de la seva cultura (doc. B2-321/85).

— Vista la proposta de resolució del Sr. Vandemeulebroucke i Kuijpers sobre la falta d'execució per la Comissió de la resolució del Parlament europeu sobre una Carta comunitària de cultures i llengües regionals i una Carta dels drets de les minories ètniques (doc. B2-1514/85).

— Vista la proposta de resolució del Sr. Kuijpers i Vandemeulebrou-

cke sobre el reconeixement de les ràdios lliures (doc. B2-1532/85).

— Vista la proposta de resolució del Sr. Vandemeulebroucke i altres sobre una televisió frisona a Frísia (doc. B2-31/86).

— Vista la proposta de resolució del Sr. Kuijpers i Vandemeulebroucke sobre la intenció del ministre neerlandès de Benestar, Salut Pública i Cultura de suprimir l'ajut atorgat a l'Algemeen Nederlands Verbond (Aliança General Neerlandesa) i les conseqüències nefastes que això pot tenir per a la cooperació cultural transfronterera (doc. B2-890/86).

— Vista la proposta de resolució del Sr. Columbu i altres sobre la creació de centres per a l'estudi de les llengües menys difoses (doc. B2-1015/86).

— Vista la proposta de resolució del Sr. Rubert de Ventós sobre els obstacles a la utilització del català a la universitat i a la televisió (doc. B2-1323/86).

— Vista la proposta de resolució del Sr. Mizzau i altres sobre l'ajut als instituts o associacions d'estudis lingüístics per a la defensa de les llengües de menor difusió (doc. B2-1346/86).

— Vista la proposta de resolució del Sr. Kuijpers i altres sobre la integració de les escoles bilingües franco-basques dirigides per l'associació SEASKA (doc. B2-149/87).

— Vista la proposta de resolució del Sr. Colom i Naval sobre la promoció de les llengües minoritàries de la CEE (doc. B2-291/87).

— Vist el dictamen de la Comissió de Joventut, Cultura, Educació, Informació i Esport, i també l'opinió de la Comissió d'Afers Jurídics i de Drets Cívics (doc. A2-150/87).

A) Considerant la seva Resolució de 16 d'octubre de 1981 (no. núm. C 287 de 9-11-1981, p. 16), sobre un Conveni comunitari de cultures i llengües regionals i un Conveni dels drets de les minories ètniques i la seva Resolució d'11 de febrer de 1983 (no. núm. C 68 de 14-3-1983, p. 103) sobre mesures en favor de les llengües de les minories.

B) Considerant els principis anunciats i aprovats per les Nacions Unides i el Consell d'Europa pel que fa als drets de les minories.

C) Lamentant que la Comissió, fins a la data d'avui, no hagi elaborat propostes per a l'execució de les esmentades resolucions i en les quals s'examini en la seva totalitat la problemàtica de les minories lingüístiques i culturals de la Comunitat.

D) Considerant que les minories nacionals i lingüístiques continuen trobant molts entrebancs al reconeixement de la seva especificitat cultural i social, i que la posició presa davant aquestes minories i els seus problemes continua encara sovint caracteritzada per la manca d'estima i la incomprensió, a més a més de, en alguns casos, la discriminació.

E) Remetent a la Declaració final de la Conferència de les regions de la Comunitat Europea i a la seva Resolució de 13 d'abril de 1984 (no. núm. C 127 de 14-5-1984, p. 240) sobre el paper que desenvolupen les regions en la construcció d'una Europa democràtica i els resultats de la Conferència de les regions, en la qual s'assenyala que l'enfortiment de l'autonomia de les regions a la Comunitat i la realització d'una Europa políticament més unida constitueixen dos aspectes complementaris i convergents d'un desenvolupament polític que té una importància fonamental, si la Comunitat desitja afrontar amb eficàcia les seves futures funcions.

F) Considerant que les condicions econòmiques regionals condicionen les possibilitats d'expressió i desenvolupament de la cultura local de tal manera que les mesures corresponents s'han d'elaborar en el marc d'una política regional, europea i equilibrada que parteixi d'una base regional i que freni l'èxode de la perifèria cap al centre;

1. Demana que s'apliqui la totalitat dels principis i iniciatives enunciats a la seva Resolució de 16 d'oc-

tubre de 1981 i a la seva Resolució d'11 de febrer de 1983, esmentades més amunt;

2. Recorda la necessitat que els Estats membres reconeguin en els seus respectius ordenaments jurídics les seves minories lingüístiques, per tal de crear així la condició prèvia per a la conservació i el desenvolupament de les cultures i les llengües regionals i minoritàries;

3. Sol·licita als Estats membres que tinguin ja previstos a la seva Constitució els principis generals de protecció de les minories que proveixin oportunament, amb lleis orgàniques, a la concreció de tals principis;

4. Dóna suport als esforços del Consell d'Europa amb vista a l'elaboració de la Carta europea de les llengües regionals i minoritàries;

5. Recomana als Estats membres, pel que fa a l'ensenyament, entre d'altres coses, que:

- organitzin oficialment l'ensenyament a les zones lingüístiques corresponents, des de la formació pre-escolar fins a la universitat i la formació contínua, en les llengües regionals i minoritàries, en igualtat de drets amb l'ensenyament en les llengües nacionals.
- Reconeguin oficialment els cursos, classes i centres d'ensenyament creats per associacions habilitades per a l'ensenyament sobre la base de l'ordenament vigent a l'Estat i que utilitzen generalment per a l'ensenyament

una llengua regional o minorada.

- Dediquin especial atenció a la formació del personal docent en les llengües regionals o minoritàries i que hi posin a disposició els mitjans pedagògics necessaris per a la realització de les mesures esmentades més amunt.
- Fomentin la informació sobre les diferents possibilitats d'ensenyament existents en les llengües regionals o minoritàries.
- Regulin l'equivalència de diplomes, certificats, altres títols i certificats de capacitació professional, amb la finalitat de fomentar l'accés dels membres dels grups regionals o minoritaris d'un Estat membre al mercat de treball de les comunitats culturalment relacionades, situades en d'altres Estats membres;

6. Recomana als Estats membres, pel que fa als tràmits administratius i jurídics, entre d'altres coses, que:

- Garanteixin directament per llei l'ús de les llengües regionals i minoritàries, en primer lloc en els ens locals de les regions en què es trobi present una minoria;
- Revisin les disposicions i les pràctiques de les lleis nacionals que discriminin les llengües de les minories, tal com ho requereix la seva resolució de 16-1-1986 sobre la recrudescència del feixisme i del racisme a Europa (DO. núm. C 36 de 17-2-1986, p. 142);
- Prescriuguin també l'ús de les llengües nacionals, regionals i minoritàries en els serveis descentralitzats de l'administració central a les regions corresponents;

- Reconeguin oficialment els patronímics i topònims expressats en les llengües regionals o minoritàries;
- Autoritzin a les llistes electorals els noms de lloc i les indicacions redactats en les llengües regionals o minoritàries;

7. Recomana als Estats membres, pel que fa als mitjans de comunicació, entre d'altres coses, que:

- Autoritzin i possibilitin l'accés a la ràdio i televisió local, regional, nacional, pública i comercial en condicions tals que es garanteixi la continuïtat i l'eficàcia de les emissions en llengües regionals i minoritàries;
- Facin el que sigui necessari per tal que els grups minoritaris rebin el mateix ajut d'organització i financer per als seus programes que la majoria;
- Subvencionin la formació de periodistes i professionals dels mitjans de comunicació en favor de la realització de les mesures esmentades;
- Posin a disposició de les llengües regionals i minoritàries les noves adquisicions en l'àmbit de les tecnologies de la comunicació;
- Tinguin en compte, en aquest context, les despeses addicionals per a l'equipament necessari en el cas d'escriptures particulars, com són la ciríl·lica, l'hebrea, la grega, etc.

8. Recomana als Estats membres, pel que fa a la infraestructura cultural, entre d'altres coses, que:

- Assegurin la participació directa dels representants de grups que utilitzin llengües regionals o minoritàries en allò que es refereix a la infraestructura i activitats culturals;
- Creïn fundacions o centres per a l'estudi de les llengües regionals i minoritàries que, en particular, elaborin les directrius pedagògiques per a la introducció de les llengües regionals i minoritàries en l'ensenyament i redactin un «inventari general» de la llengua regional o minoritària corresponent;
- Desenvolupin tècniques de doblatge i subtítulat per tal de fomentar les produccions àudio-visuals en les llengües regionals i minoritàries;
- Prevegin el necessari ajut material i financer per a la realització de les mesures esmentades.

9. Recomana als Estats membres, pel que fa a la vida socio-econòmica, entre d'altres coses, que:

- Regulin l'ús de les llengües regionals i minoritàries a les empreses públiques (correus, etc.);
- Reconeguin l'ús de les llengües regionals i minoritàries a la correspondència de pagaments (serveis de gir postal i bancari);
- Regulin la informació al consumidor i l'etiquetatge de productes en les llengües regionals i minoritàries;
- Facin el que sigui necessari per tal que les llengües regionals s'utilitzin en la senyalització viària, com també en els noms dels carrers;

10. Recomana als Estats membres, pel que fa a les llengües regionals i minoritàries utilitzades en diversos Estats membres i particularment en zones frontereres, entre d'altres coses, que:

- Prevegin els mecanismes de cooperació transfronterera adients en allò que es refereix a la política cultural i lingüística;
- Fomentin la cooperació transfronterera, de conformitat amb l'Acord marc europeu sobre la cooperació transfronterera entre les administracions de nivell inferior;

11. Demana als Estats membres que encoratgin i donin suport a l'Oficina Europea per a les llengües minoritàries i els seus respectius comitès en els Estats membres.

12. Encarrega a la Comissió que:

- Contribueixi, dins el marc de les seves competències, a la realització de les mesures proposades en els apartats 5 a 10 inclusivament;
- Tingui en compte, en elaborar els diferents àmbits de la política comunitària —particularment les accions comunitàries en els àmbits de la política cultural i educativa—, les llengües i cultures de les minories regionals i ètniques a la Comunitat;
- Concedeixi a l'Oficina europea per a les llengües minoritàries unes competències oficials en matèria d'assessorament;
- Institueixi un sistema de beques que permeti la realització de viat-

ges d'estudi encaminats a incrementar el coneixement mutu de les minories;

- Reservi, en allò que es refereix a la televisió europea comuna, suficient temps d'emissió per a les cultures minoritàries;
- Dedicui, en les publicacions informatives de la Comunitat, prou atenció a la informació sobre les minories lingüístiques;

13. Demana al Consell i novament a la Comissió que continuïn donant suport i encoratjant l'Oficina europea per a les llengües minoritàries mitjançant:

- La concessió de recursos pressupostaris adients i el restabliment d'una línia pressupostària pròpia;
- L'assignació de prou recursos pressupostaris per a la realització de les mesures esmentades;
- Recursos procedents del FEDER i del FSE per a programes i projectes en favor de les cultures regionals i ètniques;
- Un informe anual destinat al Parlament sobre la situació de les llengües regionals i minoritàries a la Comunitat i sobre les mesures preses pels Estats membres i la Comunitat en funció dels punts mencionats més amunt;

14. Es proposa garantir els mitjans pressupostaris adients per a accions en favor de les llengües minoritàries, amb un mínim d'1.000.000 d'écus, en el pressupost de 1988;

15. Exposa categòricament que les normes de la present resolució no

poden interpretar-se o aplicar-se de tal manera que es comprometi la integritat territorial o l'ordre públic dels Estats membres;

16. Encarrega a la seva comissió competent que elabori dictàmens separats sobre les llengües i cultures dels nòmades, dels ciutadans comunitaris en un Estat membre diferent d'aquell del qual procedeixen, dels emigrants i de les minories d'ultramar i assenjala que cadascun d'aquests grups comparteix molts dels desavantatges dels parlants de llengües minoritàries, però que els seus

problemes mereixen per ells mateixos un tractament minuciós i específic.

17. Decideix reconèixer plenament el caràcter oficial de l'Intergrup sobre les llengües minoritàries del Parlament europeu.

18. Encarrega al seu President que transmeti la present resolució a la Comissió, al Consell, a les autoritats nacionals i regionals dels Estats membres, a l'Assemblea Consultiva del Consell d'Europa i a la Conferència permanent dels poders locals i regionals d'Europa.